

Европейска
комисия

ЕС — ЗАПАДНИ БАЛКАНИ

ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ — ИНВЕСТИРАНЕ В ХОРА, ИНФРАСТРУКТУРИ И РЕФОРМИ

Май 2018 г.

Европейският съюз отдавна подкрепя своите партньори в Западните Балкани по техния път за интеграция, а Европейският съвет потвърди отново категоричната си подкрепа за европейската перспектива на държавите от Западните Балкани на 9 март 2017 г. През февруари 2018 г. Европейската комисия прие съобщението „Надеждна перспектива за разширяване и засилен ангажимент на ЕС за Западните Балкани“, в което потвърждава европейското бъдеще на региона като геостратегическа инвестиция в стабилна, силна и обединена Европа, основана на общи ценности.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТЕНЦИАЛ НА ОТНОШЕНИЯТА НА ЕС СЪС ЗАПАДНИТЕ БАЛКАНИ

Предприятията от ЕС са **най-големите инвеститори** в Западните Балкани: над 10 милиарда евро преки чуждестранни инвестиции през последните пет години.

Западните Балкани представляват пазар от около **18 милиона потребители**.

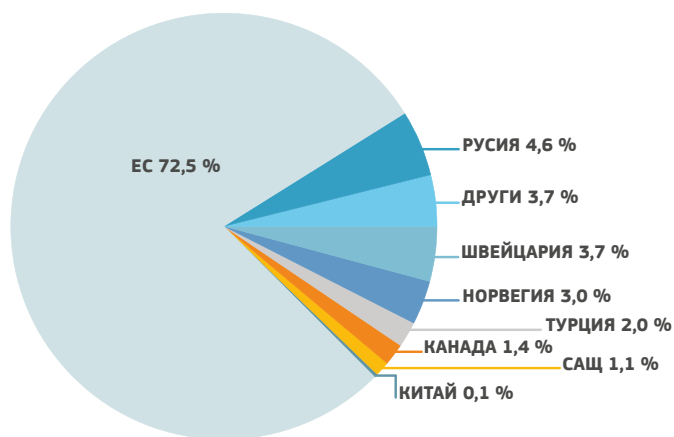
Бъдещ потенциал: бързо развиващи се икономики с високо вътрешно търсене.

ЕС е **най-големият търговски партньор** на Западните Балкани. Търговията с ЕС представлява 72,8 % от общия търговски поток на в региона.

Търговията между ЕС и Западните Балкани е била на стойност **47,6 млрд. евро** през 2017 г., като почти се е удвоила през последните 10 години

2007 г. 2017 г.

Преки чуждестранни инвестиционни потоци в Западните Балкани за периода 2007—2015 г.

ИНВЕСТИЦИИ В ИНФРАСТРУКТУРА

До 2014 г. **3 млрд. евро** инвестиции в инфраструктурата, благодарение на безвъзмездни средства на ЕС

През 2015 г. **1 млрд. евро** допълнителни безвъзмездни средства са били отделени в подкрепа на „Програмата за свързаност“

Ще бъдат привлечени **инвестиции в размер на 4 млрд. евро** и ще бъдат открити над **45 000 работни места**. Конкретните резултати от „Програмата за свързаност“ досега:

- **700 млн. евро** под формата на **безвъзмездни средства от ЕС**
- инвестиции в размер на **2,4 млрд. евро**
- **над 25 000 работни места**
- започната е работа по **6 проекта за свързаност** в региона, а още 31 проекта са в процес на подготовка

СЪЗДАВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА МЛАДЕЖТА И ИНОВАЦИИТЕ

Прякото участие в програми на ЕС като „Еразъм +“, „Хоризонт 2020“, „Творческа Европа“ и Програмата за конкурентоспособност на предприятията и за малките и средните предприятия (COSME) ще помогне на партньорите от Западните Балкани да дадат тласък на тяхното развитие чрез създаването на възможности за младите хора и изследователите.

През 2016 г. над 5 000 студенти и преподаватели от Западните Балкани са се възползвали от възможностите за обмен, предоставяни по програмата „Еразъм +“. Още 7 000 млади хора и специалисти, работещи с младежи, са участвали в младежки обмен, а други 50 000 души са взели участие в конференции, срещи или широкомащабни прояви, организирани на местно равнище.

Програмата „Хоризонт 2020“ предоставя повече от 125 милиона евро между 2014 и 2020 г. за финансиране на ЕС за стимулиране на научните изследвания и иновациите.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА ЗА УСПЕШНО ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ КЪМ ЕС

Инструментът за предприсъединителна помощ подкрепя Западните Балкани в тяхната подготовка за присъединяване към ЕС и улеснява регионалното и трансграничното сътрудничество. Комисията предложи за следващата многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г. увеличение на средствата за Западните Балкани в подкрепа на реформи с оглед на членството в ЕС.

8,9
млрд. евро

ИНВЕСТИРАНИ В ПЕРИОДА
2007 – 2017 г.

1,07
млрд. евро

ПРЕДВИДЕНИ
ЗА 2018 г.

1,84
млрд. евро

ДО 2021 г.*

* Предложение на Комисията за бъдещия бюджет на ЕС за периода 2021—2027 г.

Финансирането по Инструмента за предприсъединителна помощ ще бъде още по-пригодено за нуждите на конкретните държави в бъдеще.

АЛБАНИЯ

ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС

- **1,24 млрд. евро** под формата на предприсъединителните фондове на ЕС за периода 2007—2020 г.
- **135 млн. евро** за програми за секторна бюджетна подкрепа
- **359 млн. евро** предоставени заеми от Европейската инвестиционна банка от 1999 г. насам
- **92,5 млн. евро** под формата на безвъзмездни помощи от Инвестиционната рамка за Западните Балкани¹ от 2009 г. насам, привлекли общо инвестиции от около **1,2 млрд. евро**
- **14,9 млн. евро** за оказване на помощ при бедствия след наводненията през 2015 г.

51 млн. евро за изграждане на пътища в селските райони, които ще подобрят пътуванията в Албания

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС

- **690 млн. евро** под формата на предприсъединителните фондове на ЕС за периода 2007—2017 г.
- **2,2 млрд. евро** под формата на заеми от Европейската инвестиционна банка от 1999 г. насам
- **122 млн. евро** под формата на безвъзмездни помощи от Инвестиционната рамка за Западните Балкани от 2009 г. насам, привлекли общо инвестиции от около **2,8 млрд. евро**
- **51 млн. евро** за оказване на помощ при бедствия след наводненията през 2014 г.
- **10 млн. евро** в помощ на бежанците по Регионалната програма за жилищно настаняване

25 млн. евро за изграждане на моста Свилай, свързващ Босна и Херцеговина с Хърватия, намаляващ времето за пътуване с един час

БИВША ЮГОСЛАВСКА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ

ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС

- **1,28 млрд. евро** под формата на предприсъединителните фондове на ЕС за периода 2007—2020 г.
- **649 млн. евро** под формата на заеми от Европейската инвестиционна банка от 1999 г. насам
- **93,4 млн. евро** под формата на безвъзмездни помощи от Инвестиционната рамка за Западните Балкани от 2009 г. насам, привлекли общо инвестиции от около **905 млн. евро**

70 млн. евро за модернизиране на 34 км железопътни връзки към Гърция, подобрявайки безопасността и скоростта за пътници и товари

КОСОВО*

ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС

- **1,48 млрд. евро** средства за оказване на помощ на ЕС за периода 2007—2020 г.
- **149 млн. евро** под формата на заеми от Европейската инвестиционна банка от 1999 г. насам
- **95,7 млн. евро** под формата на безвъзмездни помощи от Инвестиционната рамка за Западните Балкани от 2009 г. насам, привлекли общо инвестиции от около **764 млн. евро**

48,5 млн. евро за енергийна ефективност и екологични мерки, които ще подобрят качеството на живот

ЧЕРНА ГОРА

ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС

- **506,2 млн. евро** под формата на предприсъединителните фондове на ЕС за периода 2007—2020 г.
- **621 млн. евро** под формата на заеми от Европейската инвестиционна банка от 1999 г. насам
- **81 млн. евро** под формата на безвъзмездни помощи от Инвестиционната рамка за Западните Балкани, привлекли общо инвестиции от **732 млн. евро**

26 млн. евро за изграждане на трансгранични електропреносни мрежи за високо напрежение към Сърбия и Италия, повишавайки енергийната сигурност

СЪРБИЯ

ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС

- **2,5 млрд. евро** под формата на предприсъединителните фондове на ЕС за периода 2007—2020 г.
- **5 млрд. евро** под формата на заеми от Европейската инвестиционна банка от 1999 г. насам
- **116,4 млн. евро** под формата на безвъзмездни помощи от Инвестиционната рамка за Западните Балкани, привлекли общо инвестиции от **2,25 млрд. евро**

28 млн. евро за изграждане на два съвременни гранични контролно-пропускателни пунктове и терминал на река Дунав за улесняване на движението на стоки и хора

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

¹ Инвестиционната рамка за Западните Балкани (ИРЗБ) предоставя финансиране и техническа помощ, особено в сферата на инфраструктурата, енергийната ефективност и развитието на частния сектор. Това е съвместна инициатива на ЕС, международните финансови институции, двустранни донори и правителствата на страните от Западните Балкани.